

О.Є. Златогорський, В.Г. Баюк
**РОЗВІДКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЦЕНТРАЛЬНИХ РАЙОНІВ
ВОЛИНСЬКОЇ обл.**

Протягом 2010 р. експедицією ДП «Волинські старожитності» на території центральних районів Волинської обл. (Луцького, Горохівського, Ківерцівського, Рожищенського) проведено 1110 експертиз земельних ділянок на предмет наявності чи відсутності культурного шару. На 974 ділянках культурного шару не виявлено, на 83 ділянках засвідчено наявність культурного шару пізньосередньовічного часу (Луцьк, Рованці, Боратин, Полонка, Гірка Полонка, Крупа, Вербаїв, Піддубці, Чаруків, Рожище, Звози, Сарнівка, Заболотці) або розташування ділянок поряд з відомими пам'ятками (Луцьк, Рованці, Боратин, Новостав, Шепель, Полонка, Крупа, Радомишль, Тарасове, Усичі, Хорохорин, Чаруків, Валер'янівка, Сарнівка, Промінь). На 53 ділянках виявлено культурні шари різних періодів. А саме: у м. Луцьк (територія колишнього с. Вишків, провулок Червоноармійський) культурний шар давньоруського періоду X—XII ст. та пізньосередньовічного часу XVI—XVII ст.; у с. Боратин (південно-східна околиця, уроч. Могилки, поряд з розкопами Д. Козака 1981—1982 рр. та О. Златогорського 2009 р.) — знахідки культури лінійно-стрічкової кераміки неолітичної доби, стжижовської культури доби бронзи, пшеворської культури, празько-корчацької культури IV—V ст., давньоруського періоду XII—XIII ст. та пізньосередньовічного часу XVI—XVII ст.; у с. Рованці (південно-західна частина села, уроч. Куповата, поряд із розкопом В. Баюка 2010 р.) — знахідки лужицької культури доби бронзи, культури типу Лука-Райковецька VII—VIII ст., давньоруського періоду X—XII ст. та пізньосередньовічного часу XVI—XVII ст. У тому самому населеному пункті на його північно-західній околиці в уроч. Панський Город (поряд із розкопом С. Терського 1989 р.) виявлено культурний шар давньоруського періоду X—XII ст. та пізньосередньовічного часу XVI—XVII ст.; у с. Новостав, на північно-східній околиці села, на лівому корінному березі

р. Стир, за 1,0 км на схід від автодороги Луцьк—Мстишин зафіксовано культурний шар — милоградської культури VII—IV ст. до н. е., вельбарської культури II—IV ст., давньоруського періоду XI—XIII ст. та пізньосередньовічного часу XVI—XVII ст.; у с. Полонка на його південно-східній околиці, на мисі лівого берега р. Черногузка, поряд із розкопом авторів 2008—2009 рр. виявлено культурний шар стжижовської культури доби бронзи, раннього залізного часу, давньоруського періоду XI—XIII ст. та пізньосередньовічного часу XIV—XVI ст.; у с. Носачевичі, у північно-східній частині, по вул. Граничній, на першій надзаплавній терасі лівого берега р. Конопельки виявлено поселення тшинецько-комарівської культури доби бронзи; у с. Крупа, на північній околиці села, на захід від автотраси Луцьк—Дубно, на першій надзаплавній терасі ставка виявлено пам'ятки лужицької культури доби бронзи, ранньозалізного часу, давньоруського періоду X—XI ст. та пізньосередньовічного часу XIV—XVI ст.; у с. Хорохорин, у західній частині села, на відстані близько 250 м на північ від дитсадка виявлено культурний шар вельбарської культури II—IV ст.; у центральній частині с. Сирники, за 450 м на північ від ставу зафіксовано шари доби бронзи, давньоруського періоду XI—XIII ст. та пізньосередньовічного часу XVI—XVII ст.; у північній частині с. Мстишин, на відстані близько 70 м на північний захід від церкви та за 100 м на схід від автодороги Луцьк—Мстишин виявлено культурний шар давньоруського періоду XI—XII ст. та пізньосередньовічного часу XVI—XVII ст.; у західній частині с. Жидичин, на високому правому корінному березі р. Стир, на південний схід від об'їзної дороги Луцька, поряд із розкопом О. Златогорського 2009 р. виявлено поселення культури типу Лука-Райковецька VIII—IX ст., давньоруського періоду XI—XIII ст. та пізньосередньовічного часу XVI—XVII ст.; у с. Колмів, за 1,0 км на захід від нього та за 0,5 км від автодороги Колмів—Лобачівка, на першій

надзаплавній терасі правого берега р. Липа зафіксовано культурний шар доби бронзи, давньоруського періоду та пізнього середньовіччя XVI—XVII ст.

Під час обстеження двошарового поселення давньоруського часу X—XII ст. та пізнього середньовіччя у центральній частині с. Лаврів відкрито та досліджено поховання XVI ст. Поселення розташовується на першій надзаплавній терасі правого берега р. Злодійка (ліва притока р. Стир), на відстані близько 300 м на південь від шосейної дороги, що веде до с. Несвіч, та за 1,0 км на захід від церкви. Рештки поховання виявля-

но на поверхні орного поля. У шурфі розміром 2,0 × 2,0 м на глибині 0,3 м знайдено скупчення потрощених плугами кісток, що були зафіксовані *in situ*, після чого зняті. На рівні материка зафіксовано поховальну яму розмірами 0,8 × 2,0 м, орієнтовану за лінією північ—південь. Похований був орієнтований головою на північ. Поховання датується XVI—XVII ст. Можна припустити, що людина загинула на місці під час якихось військових дій.

Також експедицією ДП «Волинські старожитності» проведено рятівні дослідження на пам'ятках у м. Луцьк, с. Крупа, с. Жидичин.

